

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/171/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202480
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4619202480.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. V., W.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, matky: F. V. Ď., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, R., zastúpenej advokátkou: JUDr. Zuzana Valaská, Škultétyho 1145/6, Topoľčany, a otca: N. V., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/X, R., zastúpený: Dudzík & Gerová, advokátske združenie so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1597/7, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Maloletá V. V.Á., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

II. Obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou po dobu troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku každý kalendárny týždeň v pondelok a v utorok v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky. Po uplynutí tejto doby bude otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý kalendárny týždeň v pondelok a v utorok v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec maloletú prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletú na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť.

IV. Otec j e p o v i n n ý platiť na maloletú výživné vo výške 80 eur mesačne s účinnosťou od 01.12.2019 s tým, že výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

V. Nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletú za obdobie od 01.12.2019 do 31.01.2020 vo výške 100 eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 10 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

VI. Súd u k l a d á rodičom maloletej výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 21.10.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca maloletého dieťaťa na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej V.. Veci bola pridelená sp. zn. 9P/171/2019. Otec návrhom žiada, aby súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja budú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Výživné žiadal určiť na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou

od 01.11.2019. Zároveň žiadal upraviť styk otca s maloletou každý pondelok, utorok a stredu v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. za prítomnosti matky „v obecnom parčíku pri zdravotnom stredisku“. Návrh odôvodnil tým, že s matkou dieťaťa žili v spoločnej domácnosti asi 10 mesiacov, pričom matka spolu s maloletou odišla zo spoločnej domácnosti dňa 13.10.2019 k svojim rodičom. Od toho času sa stretával s dcérou podľa toho, ako to matke vyhovovalo, a to v jej domácnosti a v prítomnosti jej rodičov. Otec súhlasí s tým, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, no požaduje úpravu styku v neutrálnom prostredí, t. j. v parku.

2. Dňa 24.10.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej V. V., nar. XX.XX.XXXX. Veci bola pridelená sp. zn. 9P/174/2019. Návrhom vo veci samej matka žiada, aby súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že ona bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, aby súd uložil otcovi povinnosť platiť na maloletú výživné vo výške 80 eur mesačne s účinnosťou od 12.10.2019 a aby styk otca s maloletou nebol upravený súdnym rozhodnutím. Spolu s návrhom vo veci samej matka žiada, aby súd neodkladným opatrením maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že ona bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, aby súd uložil otcovi povinnosť platiť na maloletú výživné vo výške 80 eur mesačne s účinnosťou od vykonateľnosti uznesenia.

3. Návrh matka odôvodnila tým, že rodičia boli partnermi približne 1,5 roka, pričom ich spolužitie bolo problematické z dôvodu žiarlivosti a nevhodného správania sa otca maloletej. Po opakovaných nezhodách partnerský vzťah ukončili a matka sa spolu s maloletou odsťahovala k svojim rodičom. Na výkone rodičovských práv a povinností sa s otcom dieťaťa nedokázali dohodnúť, v styku s dieťaťom jemu a jeho rodinným príslušníkom po vzájomnej dohode nebránila. Napriek tomu, že sa chcela s otcom dohodnúť už dňa 15.10.2019 na úprave ich vzájomných práv a povinností k maloletej, otec jej návrh neakceptoval, prezentoval pre ňu neprípustný spôsob úpravy starostlivosti o dieťa spočívajúci v striedavej osobnej starostlivosti rodičov o plne kojené 3-mesačné bábätko. Dňa 20.10.2019 došlo medzi nimi ku konfliktu, kedy otec matku s maloletou sledoval, následne ju slovne napadol, zablokoval jej výjazd z parkoviska a vzal dieťa z auta s úmyslom ho vziať preč. Matka podala na otca trestné oznámenie, ktoré je v štádiu riešenia. Kontakt s otcom dieťaťa si bez prítomnosti iných osôb nevie predstaviť. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že dieťa nie je v súčasnosti zverené žiadnemu z rodičov, pričom obaja rodičia majú záujem o starostlivosť o dcéru. Otec svojim konaním vyvoláva neistotu v právnych vzťahoch rodičov a pred matkou prezentoval záujem o striedavú osobnú starostlivosť, poprípade o jeho osobnú starostlivosť. Matka dieťaťa nikdy otcovi nepopierala jeho rodičovské práva a až na jedinýkrát (dňa 20.10.2019) mu kontakt s dcérou umožnila. Matka v návrhu ďalej uviedla, že otec maloletej je zamestnaný u svojej tety E. Y. U., A. XXX, K.: XX XXX XXX, jeho práca spočíva v správe a obhospodarovaní rybníkov, jeho skutočný zárobok sa pohybuje okolo 1600 eur mesačne. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Žije v dome svojich rodičov spolu s nimi a dospelou sestrou. Matka je v súčasnosti s 3-mesačnou V. na materskej dovolenke, iné dieťa nemá, žije v domácnosti svojich rodičov v ich rodinnom dome na adrese svojho trvalého bydliska. V zmysle rozhodnutia sociálnej poisťovne zo dňa 20.06.2019 jej bol priznaný nárok na materské vo výške 21,58 eur denne. V súvislosti so starostlivosťou o maloletú vynakladá nasledovné mesačné náklady: náklady na plienky cca 30 eur, krém 12 eur, čistiace obrúsky 6 eur, detská kozmetika 10 eur, oblečenie cca 30 eur. V súvislosti s odsťahovaním si musela zakúpiť nové potreby pre maloletú, ako vanička na kúpanie, deky a pod. v hodnote okolo 60 eur. V súčasnosti rodičia maloletej spolu nežijú, zo strany oboch rodičov neexistuje možnosť obnovenia ich vzťahu a nevedia sa spoločne dohodnúť na výkone svojich rodičovských práv a povinností k malol. V., pričom nezhody týkajúce sa aj starostlivosti o maloletú boli počas trvania ich partnerstva dlhodobého charakteru. Matka je s maloletou V. na materskej dovolenke, počas ktorej jej venuje sústavnú starostlivosť aj preto, lebo sa jedná o veľmi maličké plne kojené bábätko, ktorému matka ešte len nastavuje denný režim a ktoré je na prítomnosť matky odkázané.

4. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 9P/174/2019-27 zo dňa 31.10.2019 návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s poukazom na návrh otca vo veci sp. zn. 9P/171/2019, v ktorom otec fakticky akceptuje zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, ňou požadovaný výšku výživného a tiež úpravu styku za prítomnosti matky. Voči uzneseniu nebolo podané odvolanie a nadobudlo právoplatnosť dňa 23.11.2019.

5. Následne Okresný súd uznesením č. k. 9P/171/2019-16 zo dňa 12.12.2019 spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 9P/171/2019 a sp. zn. 9P/174/2019 s tým, že vec bude naďalej vedená pod sp. zn. 9P/171/2019.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca a matky maloletej, oboznámením sa s obsahom spisu sp. zn. 9P/174/2019, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil nasledovné:

7. Otec v podaní zo dňa 11.11.2019 uviedol výhrady voči tomu, ako matka svojim postojom komplikuje realizáciu styku otca s dieťaťom. Otec má právo na realizáciu svojich rodičovských práv a chápe, že v začiatkoch stretnutí je prítomnosť matky nevyhnutná. Žiada ale, aby pri realizácii styku neboli prítomní ostatní príbuzní.

8. Otec v podaní zo dňa 10.01.2020 uviedol, že výživné od mesiaca december 2019 platí vo výške 30 eur mesačne. Oproti pôvodnému návrhu žiada realizáciu styku bez prítomnosti matky.

9. Na pojednávaní dňa 30.01.2020 žiadal úpravu styku s maloletou V. každý pondelok a utorok v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. bez prítomnosti matky. Poukázal na to, že styk s maloletou sa nie raz realizoval bez prítomnosti matky v mesiaci október 2019 a december 2019, rodičia od seba bývajú jednu minútu autom a 6 minút pešou chôdzou a preto nevidí dôvod, prečo by mala byť matka prítomná pri styku. Otec uviedol, že bývali spolu asi rok v dvojgeneračnom dome, mali celé poschodie pre seba. Matka s dcérou odišla z domácnosti 13.10.2019 k rodičom. Bývajú skoro na tej istej ulici. On bol v mesiaci január do polovice marca 2019 PN. Stará sa o ryby na rybníkoch, pričom počas zimy je to zatvorené. Pracovisko je vzdialené 18 km. Do práce dochádza denne. Predtým ako odišla matka s maloletou, bol s ňou každý deň, vie sa o ňu postarať. Od 13.10. prebiehal styk tak, že 15. a 16.10. ju mal asi na hodinu, odvtedy to bolo sporadické. Kontaktoval ju aspoň na krátku prechádzku, sem tam to umožnila, ale v tejto veci podal oznámenie na priestupok. Od 13.10. bolo dieťa bez prítomnosti matky s ním 15. a 16.10. a 24.12.. V návrhu matka uvádza klamstvá. On k jej rodičom nechodí, aby na neho nebolo niečo vykonštruované. Aktuálne je práceneschopný z dôvodu, že 9 rokov dozadu mu zlyhalo srdce pre boreliózu, mal problémy sa lepšie zamestnať. Aj pred rokom som bol práceneschopný z toho istého dôvodu. Matka mu povedala, že spraví všetko pre to, aby svoju dcéru nevidel a aby na neho zabudla. Matka sa snaží izolovať nie len jeho ako otca, ale aj celú jeho rodinu. V záujme dcéry je ochotný sa podrobiť poradenstvu.

10. Na pojednávaní dňa 30.01.2020 matka uviedla, že maloletá si vyžaduje jej prítomnosť a preto žiadala úpravu styku každý párny pondelok v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. v jej prítomnosti. Výživné žiadala určiť minimálne na sumu 80 eur mesačne, na ktorých sa pôvodne obaja rodičia zhodli. Otec matku kontaktuje za účelom realizácie styku bez ohľadu na dennú či nočnú hodinu. Od doby rozchodu rodičov matka písomne aj ústne aj pred kurátkou niekoľkokrát potvrdzovala otcovi možnosť prísť dieťa navštíviť do domácnosti jej rodičov, kde sa momentálne zdržiava. Otec túto možnosť nikdy nevyužil, naopak 22.01. privolať hliadku polície. Matka uviedla, že z domu odporcu odišla, pretože sa ku nej choval s neúctou, používal vulgarizmy, niekoľkokrát ju fyzicky napadol. Jeho neštandardné správanie vyústilo až do incidentu dňa 21.10., ktorý bol dôvodom podania návrhu. Jeho správanie prerástlo do obťažovania. Styk od októbra prebiehal tak, že 15. a 16.10. navštívil otec dcéru, bol ju kočikovať na hodinu bez jej prítomnosti. Následne došlo medzi nimi k incidentu. Styk bol následne až 15.11. za jej prítomnosti, následne 17.11., 25.11., potom jej začal písať, že ju chce sám, tak znovu styk nebol. Následne bol styk 24.12., kedy mu dcéru dala na hodinu domov. Stretávala sa s ním na verejných priestranstvách, na telefóne mala vždy otca, pretože má z jeho konania strach. Pozývala ho od októbra k jej rodičom domov, čo nevyužil. K dcére sa agresívne nespráva. Po odchode z domácnosti vzala peniaze z krstu dcéry vo výške 2870 eur a 2500 eur je dal otec maloletej zo spoločných peňazí. Peniaze dala malej na účet, ktorý jej založila.

11. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní dňa 13.02.2020 uviedla, že vzťah medzi rodičmi je veľmi napätý, pričom aj z podaní matky vyplýva, že otcovi umožňuje pravidelný kontakt s dieťaťom, je ochotná sa s otcom stretávať len za tým účelom, aby sa s dieťaťom stretol. Otec matku stále prenasleduje, vyhľadáva jej spoločnosť. Doteraz nespracoval jej odchod z domácnosti a styk s dieťaťom používať ako zámienku na to, aby mohol matku vyhľadávať. Naposledy styk prebehol v piatok 02.02., matka bola s otcom a dieťaťom na prechádzke, dňa 01.02. otec matku vyhľadal v M. na sídlisku R., prenasleduje ju napriek tomu, že styk prebieha, privolať znova policajnú hliadku. Vzhľadom na to, že matka má z otca obavu, navrhla v konaní vykonať znalecké dokazovanie. Výchovné opatrenie nechcú, pretože si nesplní

účel. Styk otca s maloletou, navrhla upraviť každý párný pondelok v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky a výživné určiť na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu.

12. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní dňa 13.02.2020 žiadala upraviť styk s dieťaťom každý pondelok a utorok v čase od 14.00 hod. do 15.30 hod., teda požiadal o rozšírenie styku o 30 minút oproti pôvodnému návrhu. Nesúhlasila so znaleckým dokazovaním. Ak by otec prenasledoval matku, tak by požadoval realizáciu styku za jej prítomnosti, pričom vzhľadom na napäté vzťahy požaduje opak. Nespochybnujú zverenie dieťaťa matke a znalecké dokazovanie označila za zbytočné vzhľadom na navrhovaný rozsah styku. Čo sa týka oznámení, tie podával nie len otec, ale aj matka.

13. Obaja rodičia na pojednávaní potvrdili, že vzťahy medzi nimi sú konfliktné, komunikácia narušená. Otec uvádzal, že sa domáha styku, v čom mu je bránené, pričom matka konanie otca považuje za vysoko obmedzujúce a nepredvídateľné.

14. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 13.02.2020 odporučil maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky a upraviť styk otca s maloletou každý pondelok a utorok v čase od 15.00 hod do 16.00 hod.

15. Dieťa sa narodilo dňa 17.07.2019, rodičia nie sú v manželskom zväzku. Rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od 13.10.2019. Matka spolu s maloletou býva u svojich rodičov v 4-izbovom rodinnom dome, kde má dieťa vytvorené vhodné podmienky. Dieťa je kojené. Otec maloletej v návrhu, ktorý podal dňa 21.10.2019, fakticky akceptoval zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky i ňou požadovanú výšku výživného a tiež úpravu styku za prítomnosti matky v tzv. neutrálnom prostredí. Maloletá je plienkovaná, mimoriadne náklady na ňu matka nemá, iba bežného charakteru. Zdravotné problémy nemá.

16. Matka maloletej bola evidovaná ako zamestnankyňa spoločnosti T. V., a.s. do 31.10.2019, kde skončila pracovný pomer a v decembri 2019 jej bolo vyplatené odstupné vo výške 3039 eur. Od júna poberala materskú dávku, za mesiac december vo výške 668,90 eur. Od januára 2020 poberať rodičovský príspevok vo výške 370 eur mesačne. Je poberateľkou prídavku na dieťa, aktuálne vo výške 24,34 eur. Matka uviedla výdavky: 50 eur príspevok na domácnosť rodičom, pohonné hmoty 20 eur, telefón 20 eur, životné poistenie 26 eur, oblečenie 50 eur, strava 130 eur, výživové doplnky 15 eur. Náklady na domácnosť sú nasledovné: RTVS 4,64 eur, plyn 80 eur, elektrická energia 41 eur, voda 25 eur. Jej otec je SZČO, za zdaňovacie obdobie roku 2018 dosiahol príjmy 5038 eur, výdavky 1853 eur, pričom rozdiel medzi príjmami a výdavkami predstavoval 3185 eur. Jej matka je zamestnaná a dosahuje príjem 235,56 eur mesačne.

17. Otec dieťaťa je zamestnaný u E. Y. U. s miestom výkonu práce V. na pomocné práce. Za rok 2019 dosiahol celkový príjem 4.754,53 eur v čistom. Začiatkom roka 2019 bol PN. Za rok 2019 mu boli vyplatené nemocenské dávky vo výške 1116,30 eur. Celkový príjem otca za rok 2019 tak predstavoval 5870,83 eur, t. j. 489,24 eur mesačne. Od 16.12.2019 je práceneschopný. Z predloženej lekárskej správy zo dňa 05.02.2020 vyplýva, že je liečený na diagnózy Y.X (F. U. V.) E. E.X (N. Z.) s tým, že PN bude ešte približne 4-6 týždňov. Aktuálne je v starostlivosti infektologičky z dôvodu diagnózy V..X (T. T. T. K. Z. A. K.). Celkový zdravotný stav je t. č. podľa vyjadrenia lekára oslabený, ale dovoľuje mu vykonávať prácu v terajšom pracovnom zaradení. Taktiež je spôsobilý vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa. Otec dieťaťa si plnil vyživovaciu povinnosť v mesiaci november vo výške 80 eur, od mesiaca december 2019 vo výške 30 eur mesačne. Otec býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jeho rodičov, podľa vyjadrenia obce zo dňa 08.01.2020 sa na verejnosti správa a vystupuje slušne. Jeho otec je SZČO, za zdaňovacie obdobie roku 2018 dosiahol príjmy 35.489 eur, výdavky 31.419,68 eur a základ dane predstavoval 4069,32 eur. V roku 2018 čistý priemerný mesačný príjem jeho sestry predstavoval 707,83 eur. Otec uviedol nasledovné výdavky: príspevok na domácnosť rodičom 150 eur, strava 100 eur, pohonné hmoty 150 eur, telefón 20 eur, oblečenie 20 eur mesačne, PZP 127,30 eur ročne, príspevok na členské v poľovníckom združení 500 eur ročne. Výdavky na dom sú: voda 10 eur mesačne a 59 eur polročne, plyn 150 eur, elektrická energia 100 eur, poplatok za komunálny odpad 64 eur ročne, internet 150 eur ročne.

18. Z potvrdenia MUDr. Chmelárovej zo dňa 13.11.2019 vyplýva, že dieťa vydrží bez dojčenia 1-2 hodiny.

19. Zo správy Okresného úradu Topoľčany vyplýva, že matka bola vedená ako osoba podozrivá zo spáchania priestupku v 3 veciach, v ktorých bol oznamovateľ otec, ktorý namietal, že matka mu neodpisuje a zamedzuje styku s dieťaťom (spôsob vybavenia vecí - odloženie vecí). Otec je vedený ako osoba podozrivá zo spáchania priestupku v 2 neskončených veciach priestupkov voči občianskemu spolunažívaniu, kde je oznamovateľkou matka.

20. Podľa § 36 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

21. Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

22. Podľa § 25 ods. 1 a 2 ZoR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode (1). Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (2).

23. Podľa § 28 ods. 1 ZoR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 28 ods. 2 ZoR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 28 ods. 3 ZoR, rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

26. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia a uložiť maloletému dieťaťu a (alebo) jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

33. Podľa § 37 ods. 7 ZoR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

34. Podľa § 37 ods. 8 ZoR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

35. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine.

36. Ustanovenia citované zhora vymedzujú, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu súd upravuje ako komplex oprávnení a povinností oboch rodičov s cieľom zabezpečenia riadneho a bezproblémového vývoja dieťaťa napriek okolnosti rozpadu vzťahu rodičov dieťaťa a to tak, aby každý z rodičov mal v rámci stanovenej úpravy priestor nielen na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu, ale i na uplatňovanie svojho výchovného vplyvu (pôsobenia) na maloleté dieťa. To platí bez ohľadu na to, či v konkrétnej veci má dôjsť k úprave rodičovských práv a povinností rodičov dieťaťa v súvislosti s rozvodom ich manželstva, alebo k úprave práv a povinností takých rodičov dieťaťa, ktorí manželmi nikdy neboli alebo spolu nežijú (resp. nikdy nežili) či dokonca ku korekcii skoršieho rozhodnutia s prihliadnutím na hľadisko zmeny pomerov. Vo všetkých uvedených prípadoch sa tak deje predovšetkým z dôvodu nedostatku spolužitia rodičov dieťaťa, ktorý vylučuje ich spoločnú starostlivosť (a teda i spoločný výkon rodičovských práv a povinností). Je pritom zrejmé, že po celý čas trvania stavu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je žiaduce vytvoriť aj druhému rodičovi (popri určení mu vyživovacej povinnosti na dieťa) podmienky na to, aby sa aj on mohol podieľať na výchove dieťaťa a aby sa tak mohol i prehĺbiť pocit spolupatričnosti takýchto osôb. Nemôže byť potom pochybností ani o tom, že kým rodič majúci dieťa v osobnej starostlivosti má prakticky neobmedzené možnosti pri výchove dieťaťa a formovaní jeho osobnosti, možnosti druhého rodiča sú limitované práve časovými úsekmi vyhradenými styku dieťaťa s týmto rodičom a majú spravidla charakter len doplnkového pôsobenia na dieťa (vo vzťahu k výchove realizovanej tým rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti). Vo vzťahu k týmto otázkam má potom pre konkrétnu úpravu styku obvykle zásadný význam nielen charakter vzťahu dieťaťa a rodiča oprávneného na styk s dieťaťom, ale i vek dieťaťa a ďalšie pomocné hľadiská (rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/7/2015-103 z 26.08.2015).

37. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že vzťahy medzi rodičmi sú v súčasnosti vážne narušené a vyžadujú si autoritatívnu úpravu súdom. Rodičia žili v spoločnej domácnosti do októbra 2019, následne došlo medzi nimi ku konfliktným situáciám z dôvodu, že otec sa domáha styku a matka mu v styku s dcérou zamedzuje. Otec v konaní akceptoval zverenie dieťaťa do starostlivosti matky. Spornou zostala otázka styku a výživného. Podľa názoru súdu je nutné vzhľadom na nízky vek maloletej upraviť styk v týždňových intervaloch, a to dva dni do týždňa v trvaní jednej hodiny. Keďže styk sa z dôvodu nízkeho veku nemôže realizovať dlhšie, súd musel pristúpiť k väčšej frekvencii stretávania ako požadovala matka, aby sa nepretrhla citová väzba medzi otcom a dieťaťom. Zároveň súd určil prechodné obdobie, kedy by sa styk mal realizovať za prítomnosti matky, keďže za prítomnosti inej osoby pre nízky vek maloletej nie je možné styk realizovať. V tomto si musia rodičia uvedomiť, že v záujme maloletého dieťaťa je nutné zlepšiť medzi nimi komunikáciu. Po uplynutí prechodného obdobia, kedy si maloletá na prítomnosť otca zvykne, bude možné styk realizovať bez prítomnosti matky.

K námietkam matky súd poznamenáva, že pred prvým vážnym konfliktom sa styk realizoval bez jej prítomnosti. Zároveň súd neakceptoval argumentáciu matky, ktorá tvrdí, že otcovi styk umožňovala v jej domácnosti, no je zjavné, že jej rodinní príslušníci otca vnímajú negatívne, a preto je pochopiteľné, že otec styk v takomto prostredí odmieta. Na druhej strane je pochopiteľné, že otec sa domáha styku, no tiež nemôže matku v tomto neprimerane obťažovať. Súdom stanovená úprava styku môže prispieť ku stabilizácii vzťahov medzi rodičmi, keďže na realizácii styku sa samostatne nevedia dohodnúť.

38. Súd návrh matky na vykonanie znaleckého dokazovania zamietol na pojednávaní z dôvodu, že spornou v prejednávanej veci bola úprava styku, pričom samotná matka i kolízny opatrovník navrhovali styk upraviť a za sporný označili rozsah, v akom by sa styk mal realizovať. Z hľadiska hospodárnosti konania nebolo nutné do konania pribrať znalca, keďže zákaz styku v konaní navrhovaný nebol a ani by, napriek napätému vzťahu medzi rodičmi, nebol opodstatnený, keďže by ním došlo k závažnému zásahu do práv otca i dieťaťa.

39. Súd preto maloletú V. zveril do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletou po dobu troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku každý kalendárny týždeň v pondelok a v utorok v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky. Po uplynutí tejto doby bude otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý kalendárny týždeň v pondelok a v utorok v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec maloletú prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletú na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť.

40. Zastupovanie a správu majetku maloletého dieťaťa súd upravil s poukazom na ust. § 28 ods. 2 a 3 ZoR, v zmysle ktorých rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, prípadne ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený (čo nie je daný prípad).

41. Výživné bolo súdom určené na sumu 80 eur mesačne, ktorú pôvodne požadovala matka a otec pôvodne túto sumu akceptoval. Matka je v súčasnosti poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 370 eur a prídavku na dieťa. Na maloletú má bežné výdavky, primerané veku. Je povinnosťou otca podieľať sa na výžive maloletého dieťaťa, pričom súd vychádzal pri určení výšky výživného z príjmu, ktorý za rok 2019 dosiahol, t. j. 489,24 eur mesačne, čo bez ohľadu na výpadok príjmu počas práceneschopnosti umožňuje plnenie vyživovacej povinnosti v stanovenej výške. V nadväznosti na ním predložené vyčíslenie výdavkov súd poznamenáva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami výživným povinného rodiča. Povinnosť platiť výživné v sume 80 eur bola určená od 01.12.2019 z dôvodu, že za mesiac november bolo výživné vo výške 80 eur uhradené. Za mesiace december 2019 a január 2020 otec uhradil výživné vo výške 60 eur (2x 30 eur). V súvislosti s určením výživného vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.12.2019 do 31.01.2020 vo výške 100 eur (2x 50 eur). Vzhľadom na majetkové a príjmové pomery otca súd nedoplatok na zročnom výživnom otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 10 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

42. Základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou oboch rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. Výchovnými opatreniami sa vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností rodičmi a nad dieťaťom. Výchovné opatrenia majú plniť ochrannú funkciu - napomáhať navráteniu riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, že dieťa sa bude vyvíjať v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti. Pri výbere druhu výchovného opatrenia sa prihliada na to, aby uložené výchovné opatrenie bolo efektívne, t. j. aby prinieslo požadovaný výsledok. Vzhľadom na zjavne narušené vzťahy medzi rodičmi mal súd za to, že je v záujme maloletého dieťaťa uložiť jeho rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Účelom poradenstva bude zlepšiť vzájomnú komunikáciu medzi rodičmi, ktorí pri svojich osobných konfliktach negatívne vplyvajú na maloletého, ktorý vo svojom živote potrebuje oboch rodičov bez ohľadu na to, že títo už nežijú v partnerskom zväzku. Obaja rodičia musia akceptovať úlohu a postavenie druhého rodiča, čo u nich v súčasnosti zjavne absentuje.

43. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.